

פנינים נפלאים ומתוקים על הפרשה

זרע שמשון

מתוך הספר המסגל "זרע שמשון" שחברו המקבל האלקי הקדמון רבי שמשון חיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זכר צדיק וקדוש לברכה. אשר בקש שילמדו בספרו והבטיח ישועות רבות למקמי בקשתו.

פרשת מקץ-הנכה תשפ"ו • גליון 374

תורת שמשון

יוסף בקש שיפרישו חמש ממאכלם

לכמה שנים שמרו את האכל? • בכמה היו צריכים מצרים להצטמצם בשנות השבע? • מה כמות האכל שיהיה למצרים בשנות הרעב?

יעשה פרעה ויפקד פקידים על הארץ וחמש את ארץ מצרים בשבע שני השבע' (מא לד):

בספר צרור המור פרט כונתו אמרו 'חמש את ארץ מצרים', שאמר להם שכל אחד יפריש חמש מתבואת ביתו, כדי שיהיה למחיה בשבע שני הרעב. וקשה, האף יספיק חמש אחד לבדו משנות השבע, כדי לזון את העם בכל שבע שנות הרעב. ולכאורה מן הראוי היה להפריש החצי של כל שנה משני השבע, כדי שיהיה להם למחיה בשנות הרעב.

ובכן, בחלום פרעה נרמז - כך מאיר את עינינו רבנו - שמשמים ינהגו במדת הרחמים, ושנות הרעב תמשכנה שנתים בלבד ותסתיימנה עת יכנס למצרים יעקב אבינו. יוסף שפטר את חלום פרעה, ידע זאת והנהיג את מצרים להערה - למעשה - לשנתים של רעב, לא יותר.

ומדוע חמש? בדומה למה שכתוב בגמרא (כתובות נ, א) המבזבז אל יבזבז יותר מחמש, זאת מחשש שיפול לעניות. לכן הורה יוסף להעביר למחסני החרום חמש מן התבואה, מאכל לעם הארץ בימי הרעב.

עתה בואו חשבון, האם יספיק המזון הנאגר לשנתים הקשות. בכל שנה משנות השבע יאכלו ארבעה חמשים, ויתירו אחד לימי הרעב. לאחר שבע שנים יתירו להם שבעה חמשים לשנתים, אלא שחסר חמש אחד. ומנין ימצא?

מפרש רבנו שחמש זה יבוא מפרעה, שנאמר "ויצברו בר תחת יד פרעה". כלומר, שהעם בלו יצבר שבעה חמשים ופרעה יתאמץ מעט יותר והמלכות תצבר חמש נוסף עבור העם באותן שתי שנות רעב, אשר יחד יצטבר להם שמונה חמשים שזה אומר ארבעה חמשים לשנה, וזה

לאחר הגלות עולים לגדלה רמה

מפני מה זכה יוסף למלוכה? • איזה רמז ולמוד לדורות יש ממלוכת יוסף?

אתה תהיה על ביתי ועל פיה ישק כל עמי רק הכסא אגדל ממוך (מא, מ):

יוסף נענש בענש חמור, הוא נמכר לעבד ונאלץ לעבר נסיונות קשים ביותר. אלא שלאחר תריסר שנות עבדות והשפלה, נתגדל עד שהתמנה למלך מצרים. מאיגרא רמא לבריא עמיקתא.

שואל "הזרע שמשון" עבד ומלך, הם תרתי דסתרו אהדדי, שני הפכים מחלטים. ומכאן ראוי לשאל הרי מן הדין והצדק, אם יוסף נענש ונעשה עבד מחמת מה שחטא, אם כן לאחר מרוק החטא היה ראוי שישתחרר מעבדותו, יצא לחפשי ויחיה כאחד האדם, ללא על על צנארו. ומדוע מצא לנכון הקב"ה להקפיצו למעלת מלך? אתמהא.

ודברי נחמין כמים צוננים לנפש עפה, משפיע עלינו רבנו. יוסף הוא דגמא ומופת לעם ישראל החי בגלות תחת שגבול גליות, נרדף ומכה, מתיסר וסובל. וכמו שיוסף העבד טהר עצמו עוד ועוד, והתעלה והזדקף בתוך ארץ סמאת העמים, עד שהתמנה למלך, כך ישראל בסוף גלותם בכור הברזל של מצרים יזכו לגדלות עצומה, לשפע ולרב טובה ברוחניות כפי שזכו למתן תורה, ובגשמיות כפי שקיבלו בזאת מצרים ובזאת הים. וענין זה רצה הקדוש ברוך הוא לרמז לבני ישראל.

(זרע שמשון' פרשתינו אות י)

תורמים לזרע שמשון ונושעים.

שמות התורמים יועברו לתפילה וברכה ביום המסוגל זאת חנוכה

אצל מרן ראש הישיבה הגאון הגדול רבי משה צדקה שליט"א ועמוד ההוראה הגאון הגדול רבי נפתלי נוסבוים שליט"א הלומדים בקביעות זרע שמשון

02-80-80-500
347-496-5657

<https://www.zereshimshon.co.il/donation>

הוצאת הגליון והפצתו לזכות

אליאס בן אסתריו ומנו רפאל בן סופיה

שימו לב! הוצאת הגליון מיועדת לכל עסקאות עשירי ויבדו מותן בית הדין והבית דין כפי שיהיה צורך בהם. מורכב בן רחל חשימה והוצאת כלל הוצאת איתנה פריסה בשפע מותן מנות הנחן והנשם מלי שום הוצאת ודיווחים ויחבשם בשורות שבות מקיבוט פנים

אשר אנשי דוד חזיו בן גילי לשפע ביתה והוצאת נדולה בכל שנים ואשרי ומשורות טובות מקיבוט

ברוך צבי בויסם בן שושנה לאור חובלתו נדולה בכל שנים ודיווחים ויבדו מותן בית הדין והבית דין כפי שיהיה צורך בהם. מורכב בן רחל חשימה והוצאת כלל הוצאת איתנה פריסה בשפע מותן מנות הנחן והנשם מלי שום הוצאת ודיווחים ויחבשם בשורות שבות מקיבוט פנים

אשר אנשי דוד חזיו בן גילי לשפע ביתה והוצאת נדולה בכל שנים ואשרי ומשורות טובות מקיבוט

וענינים תחליטה ביום כני כסחולי זיתים סביב לשלחנס, חכמים וכוונים, וזמים מלאים כל טוב, נעטור גם כבוד לא יוסטו מזרעם

ברכת המחבר מתוך הקדמת הספר

הוצאת הגליון והפצתו לזכות

היה רבי משולם וזשא ב"ר זלמן צבי ליובובין ז"ל נפטר י"ז בכסלו תשע"א וזוהו מרת הגיה ב"ר יעקב ע"ה נפטר י"ט בכסלו תשע"א תשע"ב.

האשה הנדבנית דוידה בת אסתר ע"ה נפטר י"ז תשרי תשע"א תשע"ב.

רבי ישראל ב"ר וידיד קפון ז"ל נפטר י"ז בכסלו י"ז שיש של תשע"א תשע"ב. הקדוש ע"ה אחיו יעקב קפון ז"ל תשע"א תשע"ב.

סופה הריבוס ושפע בעצרת חסד רחם רבי נסים בן שרה ז"ל מוגרב' נפטר י"ז סיון תשע"א תשע"ב.

האשה חיה סמועדי אודיש בת מול טוב ע"ה נפטר י"ט בכסלו תשע"א תשע"ב.

תורת חיים

פנינים מתורתו של האור החיים הקדוש
- הרה"ק רבי חיים בן עטר נלב"ע ט"ו תמוז תק"ג

השבע היה רק במצרים והרעב היה בכל העולם

הנה שבע שנים באות שבע גדול בכל ארץ מצרים וקמו שבע שני רעב אחריה ונשכח כל השבע בארץ מצרים וכלה הרעב את הארץ (מא, כט-ל):

מדקדק האור החיים: מפני מה נאמר 'בכל ארץ מצרים' ב' פעמים ולא אמר בארץ סתם כמו שנאמר כמה פעמים בהמשך הפסוקים. ומבאר האור החיים: נתפנו לדקדק ולומר כי השבע לא יהיה אלא בארץ מצרים אבל הרעב יהיה בכל העולם, ולכן כשאמר 'וכלה הרעב' לא אמר ארץ מצרים בלבד אלא 'וכלה הרעב את הארץ' והיינו בין ארץ מצרים בין שאר הארצות, וכפי שאכן היה וכמו שאמר הפסוק (פסוק נ"ו) 'והרעב היה על כל פני הארץ', ואלו לענין השבע נאמר (פסוק נ"ג) 'ותכלינה שבע שני השבע אשר היה בארץ מצרים' הרי זה מלמד כי לא היה שבע אלא בארץ מצרים.

ויוסף הבין שכן יהיה ממה שספר לו פרעה כי ראה שהפרות היו דקות ורעות מאד מן הבין שבודאי יהיה הרעב בכל העולם, כי אם יהיה שבע בעולם לא יתכן שבמצרים יהיה כל כך נורא, שהרי בודאי יביאו להם משאר הארצות, אלא ודאי שהרעב יהיה בכל העולם ובה אין להם מפלט, אולם לענין השבע לא היה לו שום הוכחה שיהיה בכל העולם ומשום כך דקדק לומר שיהיה רק במצרים.

כשהתחילו שנות הרעב התברר צדקת דברי יוסף

ותחלינה שבע שני הרעב לבוא כאשר אמר יוסף ויהי רעב בכל הארצות ובכל ארץ מצרים היה לחם (מא, נד):

האור החיים מבאר הטעם שדקדק הפסוק לומר 'כאשר אמר יוסף', כיון שעתה נתאמתו דבריו בפיתרון החלום, כי מקדם יאמר האומר כי מקרה היה שבאו שני השבע, אבל כאשר ראו שמיד ששלמו שבע שני שבע התחילו שני רעב אז ראו כלם כי צדקו דבריו.

עוד מבאר האור החיים: שלכאורה יקשה איך יתכן שירגישו בהכר הרעב בתחלת אותה שנה שאמר יוסף שתהיה שנת רעבון, הלא אחר כל שנות השבע שכל אחד אוצרותיו מלאות בר לא יכר הרעב תכף. לזה דקדק הפסוק לפרש 'כאשר אמר יוסף', פרוש שאמר להם (פסוק לא) 'ולא יודע השבע בארץ' והיינו שיאכלו ולא ישבעו, ודבר זה הכר כבר בהתחלת השנה.

פניני שמשון

פנינים ורעיונות ככתבם וכלשונם

עניני חנכה 2

הטעם שמדליקים גם בבית וגם בבית הכנסת

ומצות חנכה נר איש וביתו, משום דעקר הנס שנעשה במנוחה הוא להורות כי עתה יצאו מאפלה לאורה ויוכלו לקיים המצות, וקרא כתיב (משלי ו, כג) כי נר מצוה, והנה רב המצות החובה מוטלת על כל אחד ואחד לקיים אותן בביתו ביהדות כאשר יזדמן לו קיום אותה המצוה, ובפרט בדיני אסור והתר וכוונתה, אמנם יש איזו מצוה שיכולה להתקיים בצבור ועליה נאמר (שם יד כח) ברב עם הדרת מלך, כגון קריאת שמע ותפלה וכוונתה, ולכן מדליקין החנכה כל אחד בביתו, ועוד מדליקין אותה בבית הכנסת משום פרסומי ניסא. ולפי שבכמה מצות אנו מחייבין לחזר אחר ההדור, כמו שאמרנו ז"ל (בבא קמא ט, ב) הדור מצוה עד שליש במצוה, כגון באתרוג וכוונתה, משום הכי אף במצוה זו תקנו בה הדור. ועוד שהמהדרין עושים הרבה מצות, משום הכי מדליקין הרבה נרות. (פרשת מקץ אות א)

טעם שתקנו בחנכה להודות ולהלל ובפורים תקנו משתה ושמחה

טעם הדלקת הנרות של חנכה לפרסום הנס, אינו לפרסום הנס של השמן שמצאו להדליק המנוחה בלבד, אלא שהדלקת הנרות רומזת להתשועה הגדולה שבאה להם לישראל מאויביהם ויצאו מאפלה לאורה.

והשתא ניחא, שלא תקנו שמחה ומשתה בחנכה כמו בפורים, מפני שבפורים תועלת ופרי הנצחון היתה הצלת הגוף מהריגה, ומשום הכי שיד לעשות הפך זה שמחה ומשתה לתועלת הגוף, שהיה הולך לאבוד חס ושלום וזולתי הנצחון, אבל בחנכה תועלת ופרי הנצחון היתה לשמור מצוות אלקינו בלי פחד ומונא, ואין מקום לשמחה ולמשתה, רק להודות ולהלל לשמו הגדול. (פרשת מקץ אות א)

נר חנכה מסייעת לאדם להנצל מן החטא

אמרנו חז"ל (עין מנחות דף מג, ב; טעמי המצות להארי"י ז"ל בפרשת ואתחנן), שסוד המצוה לשמור האדם מיצר הרע, וזאת תהיה פונת האדם בשומרו אצבע ידו הימנית על המצוה, ששם שדי ישמרהו מיצר הרע, וכן יצ"ר במלואו יו"ד צד"י רי"ש, סופי תבות שדי.

ואף עתה שלא יש להם עוד פחד מאויביהם לשמור המצוות, עדין יש להם לירא מיצר הרע, שפחו גדול משלהם. ולכן תקנו החנכה על הפתח, כדי שתהיה מצוה מימין, להכניע היצר שלא יסיתהו לעבר על מצות לא תעשה, ונר חנכה משמאל הרומזת לקיום המצות עשה. (פרשת מקץ אות א)

לקבלת הגליון במייל: zera277@gmail.com או באתר: zerashimshon.com | להפצה: 02-80-80-500 | לשמיעת שיעורים ועידכונים: 02-80-80-400

נערך ע"י המחנך הרב ינון כהן שליט"א * ארה"ב: הרב מנחם בנימין פאשקס 347-496-5657 * ארץ ישראל: הרב ישראל זילברברג 05271-66450

יו"ל ע"י זרע שמשון ע"ר 580624120 * ניתן לתרום לזכות ולע"ג ולקחת חלק בהוצאות והפצת הגליונות והספרים.

ניתן להפקיד בבנק מרכנתיל (17) סניף 635 מספר חשבון 71713028 ע"ש זרע שמשון, כמו כן ניתן לתרום בכרטיס אשראי בטל: 02-80-80-500 שלווחה 3

וזכות הצדיק ודברי תורתו הקדושים יגן מכל צרה וצוקה, ויושפע על הלומדים ועל המסייעים בני חיי ומוזני וכל טוב סלה בהבטחתו בהקדמת ספריו.

זרע שמשון ע"ר 580624120